

Wil Hansen (1923 - 2017), witte zuster in Afrika en Nederland

De eerste Nederlandse globalisten waren de missionarissen, even afgezien van de ondernemende heren van de VOC in de zeventiende eeuw. Die laatste trokken de wereld over om te halen, de missionarissen om te brengen, en met de bedoeling om de plaatselijke gemeenschappen uiteindelijk op eigen benen te laten staan. In de jaren tussen de beide wereldoorlogen werd vanuit Nederland een enorme missieactiviteit ondernomen, de tijdgenoten spraken enthousiast van "Het groote missie - uur". Intussen zijn de missionarissen uit die tijd haast allemaal overleden of hoogbejaard en terug in Nederland.

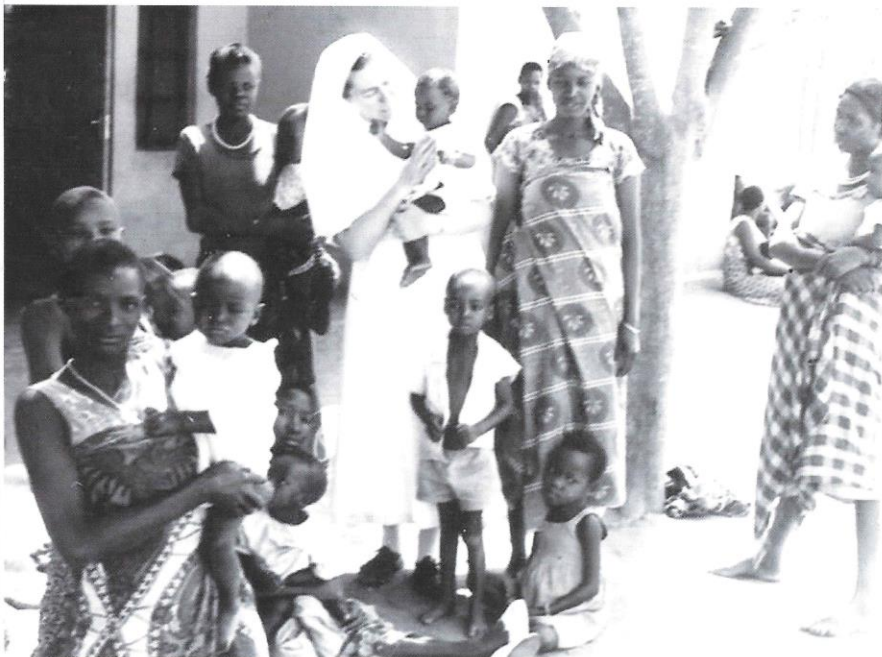
Het sterkst in de belangstelling stond, behalve "ons" Indië, het Afrikaanse continent, "zwart Afrika". Daar werkten onder meer de "Witte Paters" en de "Witte Zusters", voluit: de zusters van Onze Lieve Vrouw van Afrika, gesticht door de Franse kardinaal Charles Lavigerie, resp. in 1868 en 1869. Voornaamste richtlijnen voor zijn missionarissen in de omgang met de Afrikanen: "U spreekt hun taal, u eet zoals zij, u kleedt u zoals zij." En, nog belangrijker, hij ijverde voor afschaffing van de slavernij. Ook in De Meern vonden verscheidene mannen en vrouwen de weg naar die twee congregaties. Te beginnen bij zuster Marie Bonenkamp (1898 - 1970) tot aan pater Antoon Oostveen (1941) die nog steeds in Afrika werkt.

Wil Hansen (Oudenrijn 9 april 1923 - Vught 9 mei 2017) was de jongste van vijf kinderen, had twee broers en twee zusters, van wie er één, Henny, priester - passionist werd onder de naam pater Hilarion. Wil heette als lid van haar congregatie zuster Hilarius. Dat lijkt veel op "Hilarion" (beide namen betekenen "de opgewekte"), maar het gaat om twee verschillende heiligen die wél in dezelfde tijd leefden (4de eeuw). Hun vader was de huisschilder Bertus Hansen, die een café had aan de Stadsdam, vlakbij de oude parochiekerk (nu de Metaalkathedraal), en dat combineerde met een klein kruidenierswinkeltje. Dat afgelegen winkeltje was geen succes en werd verplaatst naar de Rijkstraatweg - hoek Meerndijk, Na het overlijden van haar moe-

der in 1933 moest de kruidenierszaak verkocht worden, en ging het gezin wonen aan de Meerndijk, naast de latere drogisterij van Zoutenbier. De oudste dochter, Suze, achttien jaar, nam de zorg voor de kleintjes over. Wil was bij de dood van haar moeder 'n meisje van tien en zat op de openbare school van meester Van Maarsseveen aan de Meerndijk. De huishoudschool en een "dienstje" hier en daar, dat was wat een dorpsmeisje na de zesde klas te wachten stond. En dan trouwen en (veel) kinderen krijgen. Maar Wil begon rond haar vijftiende te denken aan het religieuze leven. "Roeping" heet dat in godsdienstige termen, je kunt het ook in wereldse termen zeggen: over de schutting kijken, andere mogelijkheden verkennen. En dat is wat Wil Hansen deed.

Voorjaar 1943 trad ze als postulante in bij de Witte Zusters. Na haar noviciaat in St. Charles (bij Boxtel) en Algiers, het moederhuis, legt ze haar eerste geloften af in oktober 1946. Direct daarna gaat ze aan de slag in Noord - Afrika. In de wasserij en de linnenkamer. Maar ze is ambitieus, wil verder leren, en de congregatie geeft haar de gelegenheid daartoe. Ze volgt in Nederland een opleiding tot verpleegster, afgesloten met het diploma dat ze in april 1951 behaalt. Het jaar daarop vertrekt ze naar Kagondo in Tanganjika, het gebied in Oost - Afrika, dat speciaal aan de Nederlandse afdeling van de Witte Paters/ Zusters is toevertrouwd en dat in 1964, gefuseerd met het eilandgebied Zanzibar, "Tanzania" is gaan heten.

Ze werkt vijf jaar in Afrika, maar komt dan vanwege een allergie terug naar Nederland. Daar volgt ze weer aanvullende cursussen zoals anesthesiologie en radiologie. Die brengt ze eind jaren vijftig, begin jaren zestig van de vorige eeuw in de praktijk in ziekenhuizen in Kagunguli en Bukumbi (Tanzania). "Op de mannenzaal" wordt er bij gezegd. Wil is nog niet uitgestudeerd. Opnieuw in Nederland volgt ze aan de Vroedvrouwschool in Heerlen de opleiding tot vroedvrouw

Zuster Wil met moeders en kinderen in Tanzania

(najaar 1968 – mei 1971), om daarna als praktijkdocente haar kennis door te geven aan vrouwen in Bukumbi.

Behalve in Afrika werkt ze ook in Nederland.

Speelde de allergie haar weer parten? Negen jaar lang, ze is intussen even in de vijftig, is ze verpleegster in het St. Jozefziekenhuis in Heemskerk (1974 – 1983). Tenslotte is ze ook nog twee jaar, 1985 – 1987, in Bayonne (Fr.) om oudere medezusters te verzorgen, een taak die ze nog voortzet in Sterksel (N.Br.).

Eenmaal voorgoed terug in Nederland en met pensioen vindt ze niet goed meer haar draai. Haar archiefkaart met de lijst van steeds wisselende adressen laat het zien. Nu eens woont ze in gemeentes met medezusters (Warmond, Driebergen), dan weer alleen. Ze was ook niet de makkelijkste van alle mensen, vertellen intimi bij haar uitvaart, niet voor zichzelf,

niet voor haar oversten, niet voor haar medezusters.

Op haar laatste vaste adres in Boxtel, Woonzorgcentrum Molendeweide (vanaf 2009), onderhoudt ze nog veel contacten met vrienden en familieleden, vooral enkele nichten die haar altijd al bewonderd hadden: een tante die wat van de wereld had gezien en die Frans sprak en Swahili. Totdat er een tumor in haar keel wordt geconstateerd en het einde van haar weg in zicht komt. Ze aanvaardt het met geloof en vertrouwen en overlijdt op 9 mei jl. in alle rust.

Heel haar loopbaan heeft ze een meelevend thuisfront gehad, zoals alle missionarissen. De Nederlandse katholieken bleven dankzij een actieve missiepropaganda goed op de hoogte van wat die paters, broeders en zusters ver weg deden. Zo was er voor kinderen het blad De Kleine Apostel, later de KLAP. Daarin kon je lezen en zien hoeveel werk daar in Afrika

en andere delen van de wereld werd verzet in het onderwijs, de gezondheidszorg, het onderwijs en de landbouw. Behalve de eerste globalisten waren die missionarissen ook de eerste ontwikkelingswerkers.

Utrecht, Pinksteren 2017

Ton H.M. van Schaik

Stille aanbidding

Elke vrijdag van 12.00 - 13.00 uur in de Mariakerk in De Meern.

U bent van harte welkom om mee te bidden.

Contactadressen Seniorenpastoraat De Meern

A. Verheul-Hansen, 6622876
A. Vernooij-Oostveen, 6666641